

חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959 *

פרק ראשון: מבוא

1. בחוק זה –
"היום הקובע" – ה־31 בדצמבר של שנה פלונית;
"בוחר" – בעל זכות לבחור לכנסת;
"רשימת בוחרים" – רשימה של בעלי זכות לבחור לכנסת שהוכנה לפי חוק זה;
"פנקס הבוחרים" – הכינוי לכלל רשימות הבוחרים;
"שנת פנקס בוחרים" או "שנת פנקס" – התקופה המתחילה ביום ה־130 אחרי היום הקובע בשנה פלונית והמסתיימת ביום ה־129 אחרי היום הקובע של השנה שלאחריה;
"מרשם התושבים" – רישום התושבים המתנהל לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949.¹
2. לצורך חוק זה תוקם ועדת פנקס בוחרים (להלן – הועדה). לראשונה תוך שבעה ימים מקבלת חוק זה בכנסת, ולאחר מכן תוך שלושים יום מיום כינוסה של כל כנסת חדשה. ועדה יוצאת תכהן עד להקמת ועדה חדשה.
3. חברי הועדה יהיו נציגי הסיעות של הכנסת בהתאם לאמור בסעיף 12 (ב), (ג), (ד) ו־10 לחוק הבחירות לכנסת, תשט"ו-1955 [נוסח משולב]², לגבי ועדת הבחירות המרכזית. כל סיעה תגיש ליושב ראש הכנסת, לא יאוחר משלושה ימים לפני המועד להקמת הועדה, רשימה של נציגיה בועדה ושל ממלאי מקומם. כל סיעה רשאית, בכל עת, על ידי הודעה ליושב ראש הועדה, להחליף נציגה בועדה. הועדה מוסמכת לפעול אף אם מספר חבריה אינו שלם.
4. יושב ראש הועדה יהיה אחד משופטי בית המשפט העליון שייבחר לכך על ידי שופטים אלה, ויהא נוסף על חברי הועדה לפי סעיף 3.
5. הודעה על הרכב הועדה תינתן על ידי יושב ראש הכנסת בכנסת תוך 10 ימים מיום הרכבת הועדה, ותפורסם על ידי שר הפנים ברשומות תוך 10 ימים מן היום שניתנה בכנסת. חל שינוי בהרכב הועדה, יפרסם שר הפנים הודעה על כך ברשומות תוך 10 ימים מיום השינוי.
6. בחירת סגנים ליושב ראש הועדה, המניין החוקי בישיבות הועדה, הרוב הדרוש לקבלת החלטותיה והשתתפותם בישיבותיה של ממלאי מקום חבריה יהיו כאמור בסעיפים 13 (ג) ו־18 (א), (ב), (ג) לחוק הבחירות לכנסת, תשט"ו-1955 [נוסח משולב], לגבי ועדת הבחירות המרכזית.
7. שמות הסיעות של הכנסת, מספר חבריה של כל סיעה ושמותיהם של באי כוחה ושל ממלאי מקומם יאושרו, לענין חוק זה, על ידי ועדת הכנסת לא יאוחר מ־10 ימים לפני המועד להקמת הועדה.
8. השתנה הרכבה הסיעתי של הכנסת אחרי הקמת הועדה, וועדת הכנסת אישרה את השינוי, ישתנה הרכב הועדה בהתאם לשינוי בהרכב הסיעתי של הכנסת. יושב ראש ועדת הכנסת יודיע על השינוי ליושב ראש הועדה ולשר הפנים.

הקמת ועדת פנקס הבוחרים

הרכב הועדה

יושב ראש הועדה

הודעה על הרכב הועדה

סגני היושב ראש, מניין, רוב וכו' בועדה

קביעת סיעות הכנסת

שינויים בהרכב הועדה

* נחקל בכנסת ביום כ"ו בטבת תשי"ט (6 בינואר 1959); הצעת החוק ודברי הסבר נחפרסמו בה"ח 356 תשי"ט, עמ' 18.

1 ע"ר תש"ט, תוס' א' מס' 48, עמ' 164.

2 ס"ח 174, תשט"ו, עמ' 30.

פרק שני : עיקרי פנקס הבוחרים

9. לכל שנת פנקס יוכן פנקס בוחרים.
10. לא תהא זכות להצביע בבחירות לכנסת שיקויימו תוך שנת פנקס פלונית, אלא למי שרשום בפנקס הבוחרים של אותה שנת פנקס.
11. אין להכניס שינוי בפנקס הבוחרים תוך שנת הפנקס שבשבילה הוא הוכן.

פנקס שנתי

ההצבעה רק לפי הרישום בפנקס

אין לשנות את הפנקס

פרק שלישי : הכנת פנקס הבוחרים

12. שטח המדינה יחולק לאזורי קלפי; כל אחד מאזורי הקלפי יסומן במספר.
13. אזור קלפי לא יכלול יותר מישוב אחד; לענין זה יראו את כל תחום השיפוט של עיריה או של מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית, כישוב אחד.
14. אזור קלפי לא יכלול יותר מ-800 בוחרים; ואולם רשאי שר הפנים להעלות את המספר באזור קלפי פלוני עד 1000.
15. אזור קלפי יהא שטח רצוף; ואולם בישוב פלוני או בחלק ממנו שבו אי אפשר לתחום אזורי קלפי לפי סימון של שטח, רשאי שר הפנים לקבוע שתושבי הישוב או תושבי אותו חלק ממנו, ערוכים לפי סדר האלף-בית של שמות משפחותיהם, ייחשבו כאזור קלפי או כאזורי קלפי.
16. תחומי אזורי הקלפי ייקבעו על ידי שר הפנים.
17. כל שנה, לא יאוחר מהיום ה-30 לפני היום הקובע, יודיע שר הפנים לוועדה על אזורי הקלפי שקבע לשנת הפנקס הקרובה; ההודעה תתאר את אזורי הקלפי במידה הדרושה לזיהוים.
18. הוועדה רשאית לשנות מספרם ותחומיהם של אזורי הקלפי; הודעה על שינוי כזה, חתומה בידי יושב ראש הוועדה, תימסר לשר הפנים לא יאוחר מ-15 יום אחרי קבלת ההודעה לפי סעיף 17; הודעת הוועדה תתאר את אזורי הקלפי כפי ששונו במידה הדרושה לזיהוים.
19. לכל אזור קלפי תוכן רשימת בוחרים שתכלול את הבוחרים שביום הקובע היו רשומים במרשם התושבים כתושבי אותו אזור.
20. רשימת בוחרים תפרט את שם המשפחה של כל בוחר, שמו הפרטי, שם אביו או אמו, שנת לידתו, מענו ומספר רישומו (זהות) במרשם התושבים; באין לבוחר שם משפחה, יפורט גם שם אבי אביו; והכל לפי הרשום במרשם התושבים ביום הקובע.
21. ברשימת בוחרים יהיו שמות הבוחרים ערוכים זה מתחת לזה לפי סדר האלף-בית של שמות המשפחה ומסומנים במספרים סידוריים; בוחר שאין לו שם משפחה יירשם לפי סדר האלף-בית של שמו הפרטי.

אזורי קלפי

היקף של אזור קלפי

מספר הבוחרים באזור קלפי

תחום אזורי קלפי

קביעת אזורי קלפי

הודעה לוועדה

שינוי אזורי קלפי

רשימת בוחרים

פרטי הרשימות

סדר השמות ברשימה

פרק רביעי : בירורים

22. תוך 90 יום מהיום הקובע לשנת הפנקס הראשונה ישלח שר הפנים לידי כל מי שרשום בפנקס הבוחרים הודעה בה יצויינו –
- הודעה ראשונה לבוחר
- (1) שם משפחתו, שמו הפרטי, מענו ומספר רישומו (זהותו) במרשם התושבים;
- (2) עובדת היותו רשום ברשימת בוחרים, מספר אזור קלפי שלו הוכנה אותה רשימה, והישוב שבו נמצא אותו אזור קלפי.
- ההודעות יישלחו בדואר או יישלחו בדרך אחרת כפי שנקבע בתקנות שיתקין שר הפנים בהתייעצות עם הועדה.
23. בכל שנה, תוך 45 יום מהיום הקובע – פרט ליום הקובע לשנת הפנקס הראשונה – ישלח שר הפנים, בדרך האמורה בסעיף 22, הודעה בה יצויינו הפרטים האמורים בסעיף 22 לידי כל מי שעד היום הקובע –
- הודעה שנתי
- (1) נהיה זכאי להיכלל בפנקס הבוחרים לפי האמור בסעיף 19;
- (2) הוצא שמו מרשימת בוחרים פלונית והועבר לרשימת בוחרים אחרת, אם משום שהיה לתושב אזור קלפי אחר ועל העתקת מקום מגוריו לאותו אזור נמסרה הודעה לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט–1949, ואם כתוצאה מהוראות הסעיפים 12 עד 18.
24. בכל שנה, מהיום ה-46 עד היום ה-55 אחרי היום הקובע, יציג שר הפנים את רשימות הבוחרים לשנת הפנקס הקרובה, למען יוכל כל דורש לעיין בהן; ההצגה תיעשה בהתחשב עם הדרישות הדתיות לשמירת ימי המנוחה.
- הצגת הרשימות
25. מקומות ההצגה ושעות ההצגה בכל אחד מהם ייקבעו על ידי שר הפנים והוא יודיע עליהם לועדה, לא יאוחר מהיום ה-15 אחרי היום הקובע; הועדה רשאית, בהודעה חתומה בידי יושב ראש הועדה שתימסר לשר הפנים לא יאוחר מהיום ה-22 אחרי היום הקובע, לשנות את מקומות ההצגה ואת שעות ההצגה שקבע השר, ולקבוע מקומות ההצגה נוספים ואת שעות ההצגה בהם.
- מקומות ההצגה ושעותיה
26. לא יאוחר מהיום ה-39 אחרי היום הקובע יפרסם שר הפנים בכל העתונים היומיים שהופיעו בתחום המדינה ברציפות במשך שנים עשר החדשים שלפני אותו יום, הודעה על ימי ההצגה, מקומותיה ושעותיה.
- הודעה על ההצגה
27. בכל מקום ההצגה שבישוב יוצגו כל רשימות הבוחרים שבהן רשומים תושבי אותו ישוב, ורשימות אלה בלבד.
- הצגה לפי ישובים
28. בכל ישוב שיש בו 10 אזורים קלפי או יותר תוצג, נוסף על רשימות הבוחרים ולא יאוחר מ-5 ימים לאחר היום הראשון להצגת רשימות הבוחרים, גם רשימה שתכיל את שמות כל הבוחרים של אותו ישוב לפי סדר האלף-בית של שמותיהם או לפי סדר מספר רישומם (זהותם) במרשם התושבים. רישום או אי-רישום ברשימה נוספת זו, אין בו כדי להקנות או לשלול זכות הצבעה.
- רשימה נוספת
29. דרכי ההצגה של רשימות הבוחרים, לרבות חובותיהן, סמכויותיהן ואחריותן של הרשויות המקומיות בקשר להצגה, ייקבעו בתקנות שיתקין שר הפנים בהתייעצות עם הועדה.
- דרכי ההצגה
30. לא יאוחר מהיום ה-46 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה העתק מכל רשימות הבוחרים.
- מסירת הרשימות לחברי הועדה

31. עד היום ה־65 אחרי היום הקובע רשאי כל אדם להגיש לשר הפנים –
 (1) בקשה בכתב לתקן פרטים המתייחסים אליו שנרשמו ברשימת הבוחרים באופן לא נכון, או בקשה למחוק את שמו מרשימת הבוחרים בה הוא כלול ולכלול ברשימת הבוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שהוא תושב בו בהתאם להודעה שנמסרה לפי פקודת מרשם התושבים, תשי"ט–1949;
 (2) ערר מנומק בכתב על שהוא לא נרשם בפנקס, או על שהוא או זולתו נרשם בפנקס שלא כדין.
32. סדרי הגשת בקשות ועררים לפי סעיף 31 ייקבעו בתקנות.
33. שר הפנים יכריע בבקשות ובעררים שהוגשו כאמור ויודיע את החלטתו בכתב למבקש או לעורר – ואם הערר נגע לזולתם, גם לו – עד היום ה־89 אחרי היום הקובע.
34. לא יאוחר מהיום ה־94 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה רשימה של שמות הבוחרים שהחליט להוסיף לרשימות הבוחרים כתוצאה מעררים שהוגשו כאמור.
35. מי שהגיש בקשה או ערר – ואם הערר נגע לזולתו, גם הזולת – רשאי, עד היום ה־99 אחרי היום הקובע, לערער לפני בית משפט מחוזי על החלטת שר הפנים או על שלא קיבל הודעה על החלטת שר הפנים, וכל חבר הועדה רשאי לערער כאמור על החלטת שר הפנים, להוסיף שם של בוחר לרשימת בוחרים.
36. הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור הקלפי אשר ברשימת הבוחרים שלו –
 (1) ביקש המבקש לתקן פרטים בלתי נכונים או לכלול את שמו כאמור בסעיף 31(1);
 (2) דרש העורר לכלול או למחוק את שמו או את שם זולתו, כאמור בסעיף 31(2).
37. חובת ההוכחה לענותיו – על המערער; כל רשות מרשויות המדינה וכל רשות מקומית חייבות לתת, ללא אגרה, כל תעודה וכל אישור הדרושים לצורך ערעור כזה.
38. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד; פסק דינו יהיה סופי ואין לערער עליו; פסק הדין יינתן ויימסר לשר הפנים עד היום ה־113 אחרי היום הקובע.
39. ערעור לפי חוק זה פטור מאגרות בית משפט, מאגרת התייצבות של עורך דין וממס בולים על יפוי כוח.
40. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לדיון בערעורים לפי חוק זה, לרבות הגשת ערעור, צירוף בעלי דין, איחוד של ערעורים ומסירת הזמנות ומסמכים אחרים; על דיונים לפי חוק זה לא תחול כל הוראה בחיקוק אחר המאפשרת הארכת מועדים לערעור.
41. שר הפנים רשאי, בהתייעצות עם שר הבטחון ועם יושב ראש הועדה, להורות הוראות מיוחדות לגבי חיילים בכל הנוגע למשלוח הודעות לפי הסעיפים 22 ו־23, להגשת בקשות ועררים לפי סעיף 31, לדיון בהם ולמסירת החלטות לפי סעיף 33, ושר המשפטים רשאי, בהתייעצות עם שר הבטחון ועם יושב ראש הועדה, להורות הוראות מיוחדות לגבי חיילים בכל הנוגע להגשת ערעורים לפי סעיף 35, לדיון בהם ולמסירת פסקי הדין; הוראות כאלה אינן טעונות פרסום ברשומות או כל פרסום אחר, והן יובאו לידיעת החיילים ושאר הנוגעים בדבר בדרך שיקבע שר הפנים בהתייעצות עם שר הבטחון.

42. עד היום ה-127 אחרי היום הקובע יתקן וישלים שר הפנים את רשימות הבחורים בהתאם להחלטותיו לפי סעיף 33 ולפסקי דין לפי סעיף 38; כל אדם ששמו נוסף לרשימת בוחרים על פי פסק דין, יודיע לו שר הפנים על כך עד היום ה-150 אחרי היום הקובע.
43. פנקס הבוחרים, כפי שתוקן והושלם כאמור, ייכנס לתקפו ביום ה-130 אחרי היום הקובע; שר הפנים יפרסם הודעה על כך ברשומות.
44. לא יאוחר מהיום ה-135 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה רשימה של כל השינויים שחלו בפנקס הבחורים כתוצאה מבקשות, עררים או ערעורים לפי חוק זה.

השלמת הרשימות ומתן הודעה

ראשית חקפו של הפנקס

רשימת שינויים

פרק חמישי : הוראות שונות

45. לא יאוחר מהיום ה-15 לפני יום הבחירות לכנסת ימסור שר הפנים לועדת הבחירות המרכזית ששה טפסים מפנקס הבחורים שיעמוד בתקפו ביום הבחירות.
46. רישומו של אדם בפנקס בוחרים לא ישמש הוכחה לטענה, ולא ישמש מניעה להכשלת הטענה, שהוא אזרח ישראלי או שהוא נמצא בישראל כדין.
47. המזייף פנקס בוחרים או רשימת בוחרים והמשגה או משמיד אחד מאלה שלא כדין, דינו – מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על ידי מי שממונה על הכנת הפנקס או הרשימה, החזקתם, שמירתם או הצגתם, דינו – מאסר ארבע עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.
48. חל מועד מהמועדים הנקובים בחוק זה באחד מימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, יידחה המועד ליום חול הראשון שאחרי אותו יום.
49. כל קובלנה בקשר למעשה או למחדל לפי חוק זה שאפשר היה להביא לפני בית המשפט הגבוה לצדק אלמלא סעיף זה, הכרעתה מסורה לסמכותה היחידה של הועדה, ובית המשפט האמור לא ייוקק לבקשת סעד בקשר למעשה או למחדל כזה או בקשר להחלטת הועדה.
50. לשנה הראשונה אחרי תחילת חוק זה יראו כאילו היה כתוב –
- בסעיף 1: בהגדרה "שנת פנקס בוחרים": במקום "ביום ה-130" – "ביום ה-221";
- בסעיף 7: במקום "לא יאוחר מ-10 ימים" – "לא יאוחר מ-3 ימים";
- בסעיף 17: במקום "מהיום ה-30 לפני היום הקובע" – "מהיום ה-10 אחרי קבלת חוק זה בכנסת";
- בסעיף 18: במקום "מ-15 יום" – "מ-7 ימים";
- בסעיף 24: במקום "מהיום ה-46 עד היום ה-55" – "מהיום ה-91 עד היום ה-106";
- בסעיף 25: במקום "מהיום ה-15" – "מהיום ה-62" ובמקום "מהיום ה-22" – "מהיום ה-69";
- בסעיף 26: במקום "מהיום ה-39" – "מהיום ה-86";
- בסעיף 30: במקום "מהיום ה-46" – "מהיום ה-91";
- בסעיף 31: במקום "עד היום ה-65" – "עד היום ה-110";
- בסעיף 33: במקום "עד היום ה-89" – "עד היום ה-158";
- בסעיף 34: במקום "מהיום ה-94" – "מהיום ה-166";
- בסעיף 35: במקום "עד היום ה-99" – "עד היום ה-171";

ימי מנוחה

קובלנות ובקשות

הוראת מעבר

בסעיף 38: במקום "עד היום ה-113" – "עד היום ה-188";
 בסעיף 42: במקום "עד היום ה-127" – "עד היום ה-218" ובמקום "עד היום
 ה-150" – "עד היום ה-233";
 בסעיף 43: במקום "ביום ה-130" – "ביום ה-221";
 בסעיף 44: במקום "מהיום ה-135" – "מהיום ה-233".

51. שר הפנים רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה, פרט לסמכות להתקין תקנות;
 אצול שר הפנים מסמכותו להכריע בעררים לפי סעיף 33, יפרסם על כך הודעה ברשומות.
 ביצוע ותקנות 22. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, בהתחשב בהוראות הסעיפים 22,
 23, 29, 40 ו-41, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע החוק.
 חסינות החוק 53. תקנות-שעת-חירום, אין בכוחן לשנות חוק זה, להפקיע זמנית את תקפו או לקבוע
 בו תנאים.
 תחילת החוק 54. חוק זה, תחילתו ביום י"ט בטבת תשי"ט (30 בדצמבר 1958).

ישראל בריהודה
 שר הפנים

דוד בנגוריון
 ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
 נשיא המדינה

